

Syysrypsin menestyminen Maaningalla 2023-2024

Arja Louhisuo

27.11.2024 Iisalmi

Kestävyyttä nurmesta –hankkeen tulosseminaari

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Kuva: K. Järvenranta,
Luke

Syysrypsiä Maaningalla – miksi ja miten?

- Kiinnostus syysmuotoisiin öljykasveihin lisääntynyt pääviljelyalueen ulkopuolella
  - Monipuolistaa viljelykiertoa (myös nurmilla)
  - Pohjoisemmassa vakaa lumipeite suojaa talvihuolta
  - Öljyn sivutuotteena syntyvä puriste sopii nautojen rehuksi
- Kevätmuotoiset öljykasvit yleisesti viljeltyjä
  - Syysmuodon selvittävä pitkästä talvesta
  - Syysmuotojen lajiketestausta vain Etelä-Suomessa
- Syysrypsikokeet Maaningalla
  - Kylvö 2022; Peltomittakaavan koe ja ruutukoe 1
  - Kylvö 2023; Tilapilotti ja ruutukoe 2
  - Tässä esityksessä ruutukokeiden 1 ja 2 tuloksia

Ruutukokeet - Miten päätetty nurmi ja naudon liete sopivat syysrypsin viljelyyn?

- Esikasvi: glyfosaatilla päätetty nurmi
- Lajikkeet: Arrivéé ja Legato
- Perustamislannoitus: naudon lietelanta 30 tn/ha ("liete") tai mineraalilannoite ("ei lietettä")
- Syysmittaukset kasvustosta
  - "8-8-8" - sääntö
  - Juurenniskan korkeus maanpinnasta
- Satovuoden havainnot
  - Varastokoste sato (kosteus 9%)
  - Klorofyllipitoisuus, tsp, valkuaispitoisuus ja öljypitoisuus

	N-liuk	P	K	S
Koe 1 "liete" (syksyllä %)	96 (32 %)	10 (100 %)	104 (95 %)	17 (42 %)
Koe 1 "ei lietettä" (syksyllä %)	110 (45 %)	12 (100 %)	113 (22 %)	16 (50 %)
Koe 2 "liete" (syksyllä %)	120 (26 %)	10 (100 %)	109 (91%)	21 (33%)
Koe 2 "Ei lietettä" (syksyllä %)	120 (42 %)	12 (100 %)	102 (25%)	21 (38 %)

Syysmittaukset: 8-8-8 sääntö

Siemensadon määrä

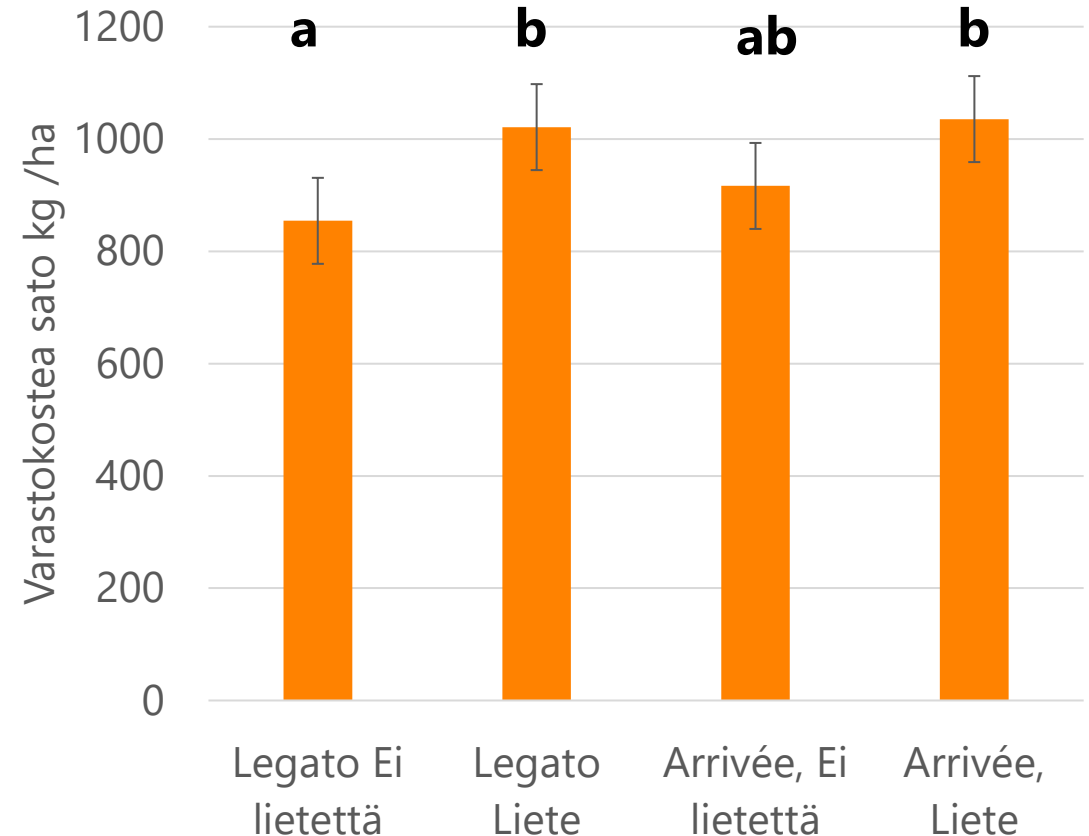
- **Koe 1**

- Ei eroa lannoituksen tai lajikkeen suhteen
- Varastokostea (9%) sato keskimäärin 1900 kg/ha
- Sato hyvä ja samaa tasoa kuin virallisissa lajikekokeissa

- **Koe 2**

- Sato matala (kuva, koe 2)
- Sekä Legato, että Arrivéé tuottivat lieteellä korkeamman sadon kuin Legato ilman lietettä
- Arrivéé, ilman lietettä näiden välissä

Koe 2

Siemensadon laatu

Koe 1

- Ei eroja lannoituksen tai lajikkeen suhteen
- Klorofyllipitoisuus matala, keskimäärin 2,3 ppm
  - Virallisissa lajikekokeissa keskimäärin 6,9 ppm
  - Sato oli hyvin joutunut
- Tuhannen siemenen paino 2,6 g
- Matala valkuaispitoisuus (18,3 % kilossa kuiva-ainetta)
- Korkea öljypitoisuus (48,2 % kilossa kuiva-ainetta)

Koe 2

- Ei eroja lannoituksen tai lajikkeen suhteen
- Klorofyllipitoisuus matala, keskimäärin 2,4 ppm
- Tuhannen siemenen paino 2,6 g
- Matala valkuaispitoisuus (18,9 % kilossa kuiva-ainetta)
- Hyvä öljypitoisuus (46,2 % kilossa kuiva-ainetta)

Pohdintaa ja johtopäätökset

- Syysrypsistä löytyy talvenkestäviä lajikkeita
- Naudan lietteen käyttö lannoituksessa ei vähennä syysrypsin satoa
- Kasvinsuojelun hallitseminen on välttämätön osa rypsin viljelyä
- Aikaisesta kylvöstä huolimatta syysrypsin kasvupiste pysyi alhaalla
  - Suuret rypsin taimet ehtivät toipua tuholaisvioletuksesta ja jatkoivat kasvua
- Sadon laatu on hyvä (öljypitoisuus)
- Satovaihtelu suurta
  - Sään ääri-ilmiöt

Syysrypsi on potentiaalinen vaihtoehto karjatilan nurmikiertoon

Lisää syysrypsistä

- Hyttinen 2022 Öljykasvit viljelykiertoon- asiaa öljykasvien viljelystä
- Hyttinen ja Mustonen 2022 Syysöljykasvikokeen esittely
- Myller ym. 2022 Syysrypsin vuosi
- Tolvanen ym. 2022 Syysrypsin talvehtimishavaintoja 2022
- Hyttinen ym. 2024 [Syysöljykasvikokeen kuulumiset osa 2](#)
- Kuvaja ym. 2023 [Syysrypsin viljely osat 1 ja 2](#)
- Hyttinen ym. 2024 [Syysöljykasvien viljelyn mahdollisuudet -podcast](#)
- Matilainen ym. 2024 [Syysrypsin kylvö herneen alle](#)
- Venäläinen ym. 2024 [Öljykasvien tuholaisopas](#)
- Sairanen ym. 2024 [Syysrypsiä nautatilan viljelykiertoon](#)
- Louhisuo 2024 [Syysöljykasvit avuksi lietteenlevityshaasteisiin](#)

Rahoittamassa:

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Knowledge grows

BOREAL

Laidunyhdistys
Pohjois-Karjalan Maataloussäätiö
MTK:n säätiö
MTK:n öljy- ja valkuaiskasvit -verkosto

Kiitos!

#kestävyyttänurmesta

luke.fi

